

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Buitenlandse Zaken
De heer T.B.W. Berendsen
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 31 maart 2026

betreft Prioriteiten Nederlands Voorzitterschap van de Benelux Unie

ons kenmerk 180396

Geachte heer Berendsen,

De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief¹ over de inzet van het Nederlandse voorzitterschap van de Benelux Unie in 2026 en de Nederlandse prioriteiten voor de politieke samenwerking tussen deze drie landen. De commissie heeft besloten in schriftelijk overleg te treden. De leden van de **CDA**-fractie, mede namens de fracties van **ChristenUnie** en **OPNL**, en de leden van de **PVV**-fractie hebben naar aanleiding van de brief een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en **Volt** sluiten zich aan bij de vragen van de leden van de CDA-fractie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de **CDA**-fractie hebben met instemmende belangstelling kennisgenomen van de prioriteiten van de Nederlandse regering voor de invulling van het voorzitterschap van de Benelux het komende, deels al lopende jaar. In het licht van de geopolitieke ontwikkelingen en de wens om inzake buitenlands beleid in Europa meer eensgezind op te treden en de groeiende waardering voor de positie van de Benelux als een soort proeftuin voor de EU (art. 350 VWEU), hebben deze leden twee vragen. Deze zijn mede ingegeven door discussies in het Benelux-parlement. Daar wordt nagedacht over de inzet van artikel 350, maar dan meestal bij sociale, economische en juridische onderwerpen.

De leden van de CDA-fractie weten dat voor elke vergadering van de Europese Raad de minister-presidenten van België, Nederland en Luxemburg elkaar informeel treffen. Ongetwijfeld vindt daar ook afstemming plaats over de bijdrage van elk land in de besprekingspunten van de Raad, menen deze leden. Zij vragen u om toe te lichten of, en zo ja in welke mate, ook afstemming plaatsvindt over de standpunten met betrekking tot het buitenlands beleid van de EU, bijvoorbeeld over geopolitieke spanningshaarden.

---

¹ EK 2025-2026, 31 585, J,

https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20260127/brief_van_de_minister_van_bz_over_4/document3

datum 31 maart 2026

ons kenmerk 180396

blad 2

In het verleden was er soms sprake van samenwerking op diplomatiek vlak tussen de Benelux-landen, in de zin dat er op sommige ambassades medewerkers van verschillende Benelux-landen in één post aanwezig waren. Nu het Nederlands postennetwerk is/wordt uitgedund hebben deze leden de vraag of gezamenlijke Benelux-ambassades, dan wel de aanwezigheid van medewerkers op elkaars ambassade, wordt overwogen teneinde de diplomatieke presentie van de drie landen op méér plaatsen mogelijk te maken.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de **PVV**-fractie lezen op p.2 van de brief: *"De derde prioriteit van Nederland is het bevorderen van een toekomstbestendige transitie, waaronder het versterken van de voedselzekerheid, het veiligstellen van leveringsketens en het bevorderen van duurzame, slimme mobiliteit."* Deze leden vragen u toe te lichten hoe de prioriteit van het versterken van de voedselzekerheid zich verhoudt tot de Nederlandse beleidsmatige inzet tot inkrimping van de agrarische sector en de veehouderijsector in het bijzonder, evenals de visserijsector, waardoor Nederland (en de Benelux-landen) in toenemende mate van het buitenland afhankelijk worden voor de voedselzekerheid.

In de brief wordt gesproken over de sleutelrol van de Benelux als "agro-logistieke hub voor Europa" (p.5). Hoe verhoudt deze 'sleutelrol' zich tot de beleidsmaatregelen die juist leiden tot een inkrimping van de agrarische sector, vragen deze leden.

Ook spreekt de brief over "knelpunten bij jonge boeren adresseren" (p.5). De leden vragen om specifiek aan te geven welke knelpunten dit betreft, bij wie deze geadresseerd gaan worden en in hoeverre deze knelpunten juist door overheidsbeleid ontstaan. Tevens vragen zij u of er meer gedaan kan worden dan alleen "adresseren".

De leden van de PVV-fractie merken verder op dat de brief melding maakt van het "bevorderen van duurzame slimme mobiliteit" en dat "in 2026 ook prioriteit gegeven [wordt] aan het wegnemen van onnodige barrières tussen onze landen". Deze leden vragen hoe deze prioriteiten zich verhouden tot het Belgische voornemen tot het invoeren van een wegvignet en het Nederlandse voornemen tot het invoeren van rekeningrijden. Kunt u tevens aangeven hoe deze voornemens zich verhouden tot de bepalingen aangaande vrij verkeer tussen Benelux-landen?

Kunt u aangeven in hoeverre er ten aanzien van de Benelux-politiesamenwerking ook meer wordt ingezet op het uitwisselen van (politie-)gegevens met bestuurlijke autoriteiten tussen de lidstaten?

Voorts stelt de brief op p.6: "Daarnaast blijft de grensoverschrijdende migratiesamenwerking van belang." Wat wordt concreet op dit vlak ondernomen, vragen deze leden.

Op dezelfde pagina wordt gesproken over "ontwikkeling van wind-op-zeeprojecten" en "verder ontwikkelen van een rechtvaardig kosten- en batendelingsmethodiek voor grensoverschrijdende infrastructuur voor wind-op-zee". De leden vragen u uiteen te zetten hoe "rechtvaardig" hier becijferd wordt. In hoeverre wordt er ook gekeken naar gezamenlijke inzet op vormen van kernenergie?

datum 31 maart 2026

ons kenmerk 180396

blad 3

Tot slot vragen de leden van de PVV-fractie u aan te geven in hoeverre de betrokkenheid van nationale parlementen en het Beneluxparlement bij het beleid van de Benelux Unie verbeterd kan worden.

De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

prof. dr. E.B. van Apeldoorn
Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken